

BANAZ İMAM HATİP **SECONDARY SCHOOL**

Dijital Vatandaşlık Nedir?

Günümüzde artan internet kullanımı ile birlikte "dijital vatandaşlık" kavramı ortaya çıkmıştır. Dijital vatandaş ise teknolojiyi sorumlu biçimde kullanan ve doğru davranış sergileyen kimse olarak tarif edilmektedir.

Dijital Vatandaşın Görevleri Nelerdir?

Dijital vatandaşlığın tanımı şöyle yapılmaktadır. Dijital ortamda pozitif, eleştirel ve yetkin bir biçimde etkileşime girme, teknolojinin sorumlu kullanımı ve insan haklarına, onuruna saygılı bir sosyal katılım biçimidir. Dijital vatandaşın görevleri:

Güçlü şifreler oluşturarak kullanmak.

Tanınmayan kişilerle iletişim kurarken dikkatli olmak.

Kanunlara uymak, bilinçli hareket etmek.

Başkalarına ve kendine saygı göstermek.

Sosyal medya imajını ve itibarını korumak.

Dijital Vatandaşlık Boyutları Nelerdir?

Dijital vatandaşlık boyutları bize bu kavramın kapsamı ve ne olduğu ile ilgili daha net bir fikir verir. **Dijital vatandaşlık uygulamaları** olarak da adlandırabileceğimiz bu kapsam ve boyutları şu şekilde sıralayabiliriz.

- **Eşit Dijital Erişim:** Irk, cinsiyet, yaş, fiziksel ya da zihinsel farklılıklara bakılmaksızın herkesin toplum olarak internet ortamında aktif olarak yer alması, dijital erişimin sağlanmasıdır.
- **Dijital İletişim:** Günümüz teknolojisi ve internetin yarattığı sms, cep telefonu, sosyal medya gibi dijital iletişim kanallarıyla form değiştiren iletişim modelidir.

- **Dijital Ticaret:** E-ticaret, online alışveriş gibi iş kolu olarak ya da bir tüketici olarak elektronik ortamda bilinçli ticaret yapabilme durumudur.
- **Dijital Okuryazarlık:** Son dönem sıkça duyduğumuz kavramlardan biri olan dijital okuryazarlık öğrenme ve öğretme süreçlerinin artık teknoloji ile bilinçli yapılabilmesi anlamındadır. Dijital okuryazar öğrenme konusunda internet platformunu doğru kullanabilme farkındalığındadır.
- **Dijital Haklar ve Sorumluluklar:** Sanal ortamda forumlar, gruplar, tartışma platformları gibi alanlarda herkesin özgürce görüş ve düşüncelerini belirtebilme hakkıdır.
- **Dijital Kanun:** İnternet ortamında da kanun ile yasaklanmış olan belirli yayınlar vardır. Genel toplum sağlığı için yasak yayınlar, yasadışı bir takım satışlar vesaire ile ilgili sanal ortamda da belirli yaptırımlar bulunur.
- **Dijital Etik:** Sanal dünya içerisinde yapılan her davranışın da belirli ahlak ve etik kuralları çerçevesinde olması gerekliliğinin bilincinde olmaktır. Etik ve ahlak yaşamın her alanında olduğu gibi dijital platforma da uygulanması gereken bir sorumluluktur. Örneğin sanal hakaret, küfürleşme, itham ya da yalan söylemlerden sanal ortamda da fiziki yaşamda olduğu gibi kaçınmamız gerekir.
- **Dijital Sağlık:** Teknolojik dünyanın oluşturabileceği sağlık sorunlarının farkında olmak ve bu konularda bilinçli davranmaktır. Çok fazla telefon veya bilgisayar başında vakit geçirmenin fiziki ya da ruhsal olarak yaratabileceği sağlık sorunları dijital sağlık kapsamındadır.
- **Dijital Güvenlik:** Dijital ortamda güvenlik herkesin en bilinçli olması gereken alanlardan bir diğeridir. Kişisel bilgilerin korunması, alışveriş için güvenlik koşullarını bilme ve buna göre tedbirli davranma, virüs programları kullanma gibi internet ortamında olabilecek tehditler konusunda bilinçlenmek ve gerekli önlemleri almaktır.

MEHMET ALİ KARATAŞ